

RISIKORYDDING.NO

Hvem kan bidra i dugnaden?

Dugnad er for alle: For unge og gamle, store og små; for kommuner og foreninger, bedrifter og borettslag. Trygghet i nærmiljøet angår alle, og alle kan bidra til å rydde risiko. Og alle kan gjøre nytte for seg, ikke minst ved å kjenne nærmiljøet og påpeke faremomentene.

Planlegging av en dugnad – og mobilisering av deltakere – handler mest av alt om å kjenne nærmiljøet: Hvilke arenaer er mest aktuelle for innsats? Hvilke aktører er mest aktuelle som deltakere? Og hvordan få dem med?

Før deltakerne skal mobiliseres, bør det foreligge en tydelig beskrivelse av hvem de planlagte aktivitetene passer best for og appellerer mest til. Er det noen grupper dugnaden er mer aktuell for enn andre? Er det noen organisasjoner som allerede er engasjert på feltet?

Individer og grupper som deltar direkte i ulike aktiviteter er én type aktører. En annen er samarbeidspartnere, enten de bidrar praktisk eller faglig, politisk eller økonomisk.

DELTAKERE

Hvilke aktiviteter er det som skal settes gang? Hva er formålet med dem? Hvem vil nyte særlig godt av risikoryddingen? Det er én tilnærming til å identifisere aktuelle aktører, og utfordre dem til å delta. Det kan typisk være:

Individer:

Barn og unge er gode deltakere på områder som angår dem, som å kartlegge sitt eget nærmiljø. Og hovedhensikten med å engasjere barna – i ulike aldersgrupper – er todelt: Først og fremst for å bevisstgjøre dem, dernest fordi de ser ting med andre øyne enn voksne.

Eldre og andre voksne er de sentrale deltakerne for å planlegge, organisere og utføre faktisk rydding. Voksne har kompetanse på relevante områder, og kan bidra til fysiske utbedringer. Eldre vil ofte ha bedre tid – og de har gjerne et godt nettverk i lokalmiljøet.

Grupper:

Nabolag og foreldregrupper er typiske kjernetropper i de lokale dugnadene – der arenaen er svært avgrenset, eksempelvis til en skolevei eller en barnehage.

Familier og naboer bør være lette å mobilisere til innsats på mikronivået, som hjemme i hus og hage, eller på fellesarealer ved rekkehus og parkeringsplasser.

Alle kan delta i dugnad. Men noen er ofte mest aktuelle for spesifikke tiltak.

Hvilke lag og foreninger er aktive i ditt nærmiljø?
Mange er allerede i sving med skade-forebyggende tiltak. Det kan gi drahjelp til din dugnad.

Foreninger og lag er vant til å organisere, og har aktive medlemmer som er lette å nå fram til. Det er naturlig at de deltar innenfor områder og på arenaer hvor det skal ryddes risiko som henger sammen med deres virksomhet og medlemsmasse, for eksempel:

- Idrettslag er naturlige aktører når idrettsarenaer skal ryddes.
- Svømmeklubber kan bli med å rydde bort drukningsrisiko.
- Pensjonistforeninger kan mobiliseres for innsats overfor eldre.
- Ideelle foreninger som Lions og Rotary stiller ofte opp til innsats.

PARTNERE

Hvor skal aktivitetene gjennomføres? Hvor stort er behovet? Er det kanskje – egentlig – en oppgave for andre? Er det naturlig at kommunen er med? Næringslivet? Kan de være samarbeidspartnere på ett eller annet vis? Kan de bidra både til å organisere og gjennomføre dugnaden, eller bidra økonomisk eller med annen støtte?

Aktuelle aktører, som bør og kan engasjeres, inkluderer både kommuner, institusjoner og bedrifter. Det kan eksempelvis være:

Kommunen er en aktuell ramme for noen dugnader, enten det er hele kommunen eller deler av den (geografisk eller tematisk). Kommunen er også en aktuell deltaker: Kommunen har på flere områder – både på politisk og administrativt nivå – et definert ansvar for trygghet. Derfor vil den ha en naturlig rolle – og bør se sin besøkestid – ved denne type innsats. Innenfor kommunen kan flere aktører bidra, fra ordfører og rådmann til utvalg og fagpersoner. Hvis kommunen er godkjent Trygt lokalsamfunn bør det brukes som argument!

Frivilligsentraler er en aktuell aktør på særlig to måter: Enten ved å bidra som arrangør av tiltak, eller ved å bistå med informasjon og rekruttering av frivillige. Det kan være til en større felles dugnad, eller til mer atskilte tiltak innenfor en dugnad, eksempelvis hjemmebesøk hos eldre. Frivilligsentraler finnes i mange kommuner, og har gjerne fast bemanning som kan kontaktes.

Bedrifter er aktuelle bidragsytere på flere måter: Det kan være at nærmiljøet rundt en bedrift (eksempelvis en fabrikk eller butikk) har behov for kartlegging og rydding. Da er det naturlig at bedriften bidrar – enten med egne medarbeidere, med materiell, eller pengestøtte. Næringslivet kan også mer generelt bidra som en aktiv partner eller passiv sponsor.